

Emlékezés CSAPODY ISTVÁNRA

GUSTAV WENDELBERGER

A-2508 Baden, Schlossgasse 30.

Az 50-es években történt. Íróasztalomnál ültem az akkori Természetvédelmi Intézetben, a bécsi Természettudományi Múzeum egyik dolgozószobájában, amikor nyílt az ajtó, és egy számomra akkor még ismeretlen fiatalember lépett be: Csapody István.

Úton volt. Hazafelé tartott Sopronba, a bizonytalanságba. 1956 kora telén, a forradalom leverése után a Soproni Erdőmérnöki Főiskola különösen elvű tanáraival és diákjaival együtt Felső-Ausztriába menekült a véres megtorlások elől. A többiek később továbbvándoroltak Kanadába, Csapody István azonban a csoporttól különváltan hazatért szülővárosába. E cselekedete eszembe juttatja Archibald Douglas versét.

"Der in der tiefsten Seele treu,
der die Heimat so liebt wie du!"

„Nincs még egy, ki oly hű lehetne
lelke legmélyén, hazáját szeretve.”

(Jenőffy Adrien fordítása)

Sorsa már élő történelem.

Évek múltán, miután sikerült szülővárosának szellemi életébe újra beilleszkednie, egy alkalommal vendéglelőadónak kért fel. Ez volt az első előadásom Sopronban, melyet később még számos előadás követett. Jól emlékszem a helyszínre is: a nagy múltú Széchenyi-palotában történt, és azon tréfálkoztunk, hogy az előttem előadó magyar professzort is Vendelnek hívták, de „-berger” nélkül.

Csapodynak és egy másik soproni barátomnak, Friedrich Károlynak, a város krónikásának köszönhetem, hogy valóban otthon érzem magam Sopronban, s hogy általuk megismerhettem az igazi magyar vendégszeretetet. Ugyancsak Csapody István révén ismerkedtem meg személyesen Sopron történetírójával, az idős Csatai Endrével is, akinek nevével és munkásságával olvasmányaim révén már korábban is találkoztam.

Még ma is, újra és újra felelevenednek bennem az emlékek, ha Sopronban járva elmegyek egykori háza előtt: a feledhetetlen hangulatú együtt töltött esték a Cézár-pincében, ahol tegeződni kezdtünk, a hosszú beszélgetések, amelyek barátságunkat olyannyira elmélyítették. Aztán a megismerkedés a tősgyökeres soproni bortermelő Bruckner családdal, kiknek vendégszerető otthonában a város egyik régi krónikáját is megtekinthettem; az ismeretség Szodfridt Istvánnal, az Erdészeti és Faipari Egyetem talajtan-professzorával, aki később oly nagy segítségemre volt az osztrák Tószögben végzett munkáimban. Újra megelevenedik előttem a kirándulás a soproni születésű, de Budapesten élő barátommal, Kárpáti Zoltánnal a fertőrákosi kőfejtőnél, aztán a látogatás az idős Thirring asszonynál, akinek lányát, Aglaiát még 1934-ben Kitzbühelben ismertem meg. Vagy a Szárhalmi erdő, amelyet Csapody István társulástani szempontból dolgozott fel, és a közös kirándulás feleségemmel a Károly-magaslatra. Olykor eltűnődöm azon is, vajon kedves barátom neve a közeli Csapod község nevéből származhat-e?

Azután eszembe jut az utolsó beszélgetésünk, a telefonbeszélgetés a Hanság Múzeumból. Akkor már nagyon beteg volt.

És most Csapody István nincs többé.

Egy utolsó Fiducit a barátomnak!